

SAMOBORSKI LIST

God. XXVI.

U Samoboru, 1. travnja 1929

Broj 7.

„Samoborski List izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu — PRETPLATA na cijelu godinu iznosi 20 D. — Inozemstvo 40 D

Uprava i uredništvo nalazi se
TRO KRALJA TOMISLAVA
(tiskara S. Šek.)

OGLASE prima uprava prema cjeniku. Za oglase, koji se više puta uvrćuju, daje se znatan popust. Rukopisi se ne vraćaju.

Uradnje škola.

Kako je poznato, imade se u samoborskom srezu podići nove školske zgrade u Lugu, Noršć selu, Rudama, Smerovišću i u Manjevasi.

U potonja dva mjesta radnje su toliko uznapredovale, da bi se s 1. rujna imala započeti u njima ebuka.

U Rudama i u Noršć selu nije se još opočelo gradnjom, a u Lugu iskopani su temelji.

Gradnjom škola u naprijed napomenutim mjestima doskočilo bi se prijeko potrebi u općini Podvrh.

No ne bi se time zadovoljilo potrebama u cjelom srezu a i u samoj općini Podvrh još čeka Farkaševac na proširenje, odnosno gradnju škole u Gradni.

U općini sv. Martin treba brze pomoći, jer je ondje broj škol. snosobnijakolik, da ih nije moguće smjestiti u sadašnju školsku zgradu (koja ima i učionicu!) ni u ostale sobe, koje su unajmljene u privatnim zgradama. Osim toga za jedan dio polaznika današnja je škola predaleko, pa treba pomisliti da se za tu djecu sagradi nova škola, i da joj se približi.

Dekonzentracija nužna je i u općini Sv. Nedjelja, gdje je samo jedna škola sa 6 učionica, a nužno bi bilo da prethodno dobije Keresinec školu, a onda i Strmec, čim to prilike dopuste.

Molba i deputacija za gradnje škola ima mnogo iz brojnih srezova i općina, ali se često želje ne mogu ostvariti, jer nije udovoljeno bitnim zahtjevima, koji se traže. Pa i glede mjesta, gdje bi se škola imala graditi, nijesu žitelji često na čistu, nego se u tom pogledu jako razilaze njihova traženja.

Dr. N. Reiser:

Mali osvrt na prošlost cehova.

(Nastavak.)

Trgovalo se je općenito po sajmovima. No oni nisu s početka bili određivani baš u svrhu ponude i kupnje na stanovite dane, nego su se obdržavali prilikom raznih političkih, vojničkih, sudačkih ili bogoslužnih zborova.

Naravno da su obrtnici na takove zgode oštro pazili i vrebali sa svojom robom. Na prvotnički logori ili sabori, trebali su razne živčne namirnice. Dobru su priliku pružali crkveni godovi i proštenja. Otuda je preostala u njemačkom jeziku riječ »messe« ime u dvostrukom značenju i kao misa i kao sajam uzoraka. I mi prema tome govorimo na pr. »Zagrebački zbor« a u istinu je sajam. Kasnije su sajmovi određeni u stalne dane, na stalnome mjestu. Osobito kad je novac došao u opticaj. Nastali su i sajmovni propisi. S brojem stanovništva rasao je i broj sajmova, najprije godišnji pa onda i tjedni. Pravo određivati sajmove imade u glavnome kralj i Sa-

A naravno nužno je da se osigura i jedan dio gradjevine glavnice, što imaju učiniti sami interesenti.

Da žiteljstvo i škol. odbori budu u svemu točno informirani po ovom pitanju, izdao je komesar oblasne samouprave zagrebačke ovu okružnicu:

Ovaj su oblasnoj samoupravi stigle i još neprestano stizavaju molbe pojedinih opć. odbora opć. škol. odbora, skupno žitelja iz pojedinih mjesta pa i pojedinaca u svrhu pomoći za gradnju, dogradnju i proširivanje osnovnih škola.

Da se olakša postupak s molbama, da se one svedu na pravilan put i spriječi suvišno nagomilanje spisa, saopćuje se ovo:

Samo one molbe u goinju svrhu uzet će se u raspravu, koje su određene prema propisima o uredjenju pučke nastave od 31. listopada 1888 naročito 10 to., 22-27., 31-184b 101d

Posebice se ističe, da te molbe moraju sadržati iscrpivo dokaze o potrebi proširivanja škole dotično osnivanja nove škol. općine tako, da se priloži popis školskih obvezanika polaznika i nepolaznika po pojedinim mjestima školskoga područja s naznakom njihove kilometričke udaljenosti do sjedišta škol. općine a kod osnivanja nove škol. općine treba takov popis podnijeti za tri posljednje školske godine i točno odrediti područje nove škol. općine sa njenim sjedištem navevši razloge zbog kojih se osniva nova škol. općina baš u tom sjedištu. Kod svega se treba držati ovih principa: **da škola mora ići za djecom, a ne djeca za školom** i da se proširivanjem škole ili osnivanjem nove školske općine rješava školsko pitanje na tom području **barem za deset godina naprijed.**

Samobor je polovicom 13. vijeka dobio pravo sajmova od kralja Bele IV. i time postao trgovištem. Takovim pravom razlikovala se trgovišna općina od selske, što je i s pravnoga gledišta postala trgovački centrom svoje okolice. Tim putem dobiva stanovita općina karakter grada, gradski obrtnik dobiva na vrijednosti, jača se općina i »purgarija« svim dobrim i slabim stranama je došla na svijet.

Ta je »purgarija« postala veoma važan politički faktor. Carevi i kraljevi pozivali su je često u pomoć protiv premoćnih ili bunтовnih velikaša. Ona je znala svome rodomu gradu pribaviti potpunu slobodu i državnu suverenost, kao n. pr. Venecija, Genova, Pirenza, Hamburg, Novgorod, pa i naš Dubrovnik i t. d. S vremenom su došli purgari i do ogromnih imetaka, tako, da su se mogli takmičiti i s najbogatijim velikašima. Već Cervantes španjolski pisac iz 16. stoljeća meče u usta svome neumrlome junaku Don Quihotu: »O da sam ja Fugger, moj Sanko, ja bi Te kraljevski nagradio« Fuggeri su naime bili (porodica još i danas postoji, kao baruni ili grolovi) fantastično bogata purgerska obitelj iz Augsburga u Njemačkoj, koja je kroz

Zatim u tim molbama mora biti nesamo navedeno, koliki su dio potrebne gradjevine glavnice **interesenti osigurali ili kane osigurati**, nego i dokazati kako su ga već osigurali ili je kane osigurali, posebice, da li je i gdje depozitiran novac stoga treba da se provede o osiguranju gradjevine glavnice **do prinudne rasprave** jednako treba doprijeti i dokaz, da **imadu zemljiste za školu**, koje odgovara zakonskim propisima.

Tek onda kad bude sve ovako uređeno a posebice potpuno osigurani dio gradjevine glavnice, koju daju interesenti, moći će se donijeti odluka o ovdašnjoj pripomoći.

Usporedo s tim treba odmah izazvati kod nadležnih zato vlasti sve potrebne odluke da škola bude mogla funkcionirati, a osobito ishoditi uzvolu za osnivanje nove školske općine.

O ovome su obaviješteni svi škol. i opć. odbori, a ovdje donosimo ove upute, da se s njima upozna i šire žiteljstvo, koga moraju školska pitanja i te kako interesirati, jer se tiču njihove djece.

Gdje leži snaga svakoga naroda?

Složnim radom do prosvjete, prosvjetom do blagostanja i slobode!

Na gore stavljeno pitanje slijediti bi razni odgovori:

Medjutim, da odgovor bude povoljan, dovoljno će biti, ako spomenem oporbu lordova u prosvjeti naroda. Evo jednog primjera: U davna vremena usprotivio se je jedan lord u engleskom parlamentu prijedlogu o opć. generacije posudjivala kraljevima u Evropi goleme svote novaca, kao što to vladama čine danas razni Rotšildi, Warburgi, i Blairi. Nisu dabome došli do toga i takovoga upliva i moći samo trgovinom nego je purger u glavnome pokazivao smisao za slobodu i državničke stvari. Tako su baš oni spasili sjevernu Italiju od silnoge Švabe Fridriha I. Barbarosse. Poznate su moćne udruge Hanze. To je trgovački savez Njemačkih gradova i trgovaca, čija se je moć protezala čak do Novgoroda na istoku Rusije, na Švedsku i Englesku pa i Ugarsku do Trenčina. S toga su »purgari« bili ponosni na svoj teško stečeni položaj a više puta se je taj ponos napuhnuo i do karikature. Tako je nekom prilikom došao Fridrih Veliki u Amsterdam da ga razgleda. Jednome građaninu nije pristajao kako se kaže klicu, pa zavikne: »A što se taj žepiri ovdje, kao da bi mogao postati još i načelnikom kod nas«. Odras ovako »špajnsnoga napuhavanja« vidi se još i danas kod potomaka nekih naših patricijskih obitelji. Koji se daju »šinfati« knez. S jedne strane knez Radzivil Bolkonski, Aosta a s druge hm Ča je Londra ?

(Nastavit će se)

čoj obvezatnoj osnovnoj nastavi sa ovim riječima: »Ja ne bi htio jašiti konja, koji bi toliko znao, koliko ja znam.«

Ovim svojim usklikom uporedio je široke redove naroda sa konjem, a sebe i druge svoje sa jahačem. Lord je bio u strahu i brizi, da bi obrazovanost naroda moguće uskratila dalju poslušnost i zbacila sa sedla mrske nametnike. Ali kako vidimo, engleska država nije nikako udovoljila sebičnim težnjama lorda. Ona se je odlučila za prosvjetu naroda, jer je dobro znala i uvidjela, da samo one nacije postaju velike i jake, koje se upiru o široku obrazovanu svijest svih slojeva naroda. U nijednoj zemlji nijesu u tolikoj mjeri kao u Engleskoj pokrcnute sve duhovne vrednote i sve snage u radu oko prosvjećivanja svih redova naroda. Engleskoj je vazda bila i ostaje prva i najpreca briga, da prosvijetli, školuje i uzgoji sve sinove naroda; one iz seoske kolibe jednako kao i one iz ponosne palače. I eto, samo na taj način, kroz naobrazbu svih redova društva od dolje do gore, stekla je engleska najvišu moć u svijetu i postala je najnaprednijom i najbogatijom zemljom cijeloga čovječanstva. Engleska je pokazala i dokazala točnost one narodne: »Um caruje, snaga klade valja« (Miljenko Vidović). Sada ako smo pročitali ovo par riječi, i u njima uzeli kao primjer općega napredka veliku Englesku, onda smo ujedno dobili i odgovor na naslovno pitanje: »Gdje leži snaga svakoga naroda?« Vidimo, da leži u narodnoj prosvjeti i narodnoj slozi, jer um ne može carevati u nekome narodu, ako taj nije prosvjećen, a ne može biti ni snažan, ako nije složan. Potrebno je sada, da se pozabavimo sa našim hrvatskim narodom. U čemu možemo mi, mali narod Hrvati, da prednjačimo i u čemu se možemo isticati? Dali je prosvjeta i sloga samo za velike narode i dali mogu i moraju samo oni prednjačiti čovječanstvu? — Ovdje nam opet lijepo odgovara neumrla Vodia i Učitelj, te veliki Prosvjetitelj naroda našega Stjepan Radić, koji reče: U kulturi treba da mali narodi vode, jer je očita stvar, da cvijetnjak može biti bolje obradjen nego njiva.

Mali narodi su cvijetnjaci čovječanstva, voćnjaci, ako hoćete i vinogradi, a veliki narodi su njihove šume i džungle. Mali narodi treba da svu svoju moralnu snagu, svu svoju umnu snagu ulože u svoje škole. I sve drugo je također potrebno, ali ovo je prvo. Dakle iz toga opet vidimo, da mi Hrvati možemo

prednjačiti i isticati se u prosvjeti, te time mnogo doprinjeti za napredak čovječanstva. Zato je potrebno, da se svi trudimo i da svi zajedno vodimo brigu za našu narodnu prosvjetu, te da na taj način dodjemo što prije u krug onih naroda, koje ističemo uzorima

Pavao Kosić, djak.

Domaće vijesti.

**Sretne Ukrajne blagdane
želimo svim ciljenj. saradnicima,
pretplatnicima i čitaocima!**
SAMOBORSKI LIST.

Novi načelnik Samobora.

Kako smo u prošavšem broju našega lista javili, zahvalio se na časti načelnika gosp. Milan Praunspberger. Za novog načelnika postavio je veliki župan zagrebački gosp. Pavla Cesara umirovljenog gospodarskog učitelja. — Gosp. Cesar član je trgovišnog zastupstva preko dva decenija, prema tome posjeduje povjerenje našeg građanstva. A važno je i to, što je u posljednjem zastupstvu saradnjivo na izgradnji električnog postrojenja, pa će tim lakše isto voditi dalje.

Od starog zastupstva ostala su osim g. Cesara jedanaestorica, i to gg. Hrdić, Švarić, Lang, Stiplošek, Žibrat Ivan, Kocijanić, Biščan Janko, Jurčić Albert, Filip Šimec, Medved Franjo i Jurković Ivan.

Namjesto načelnika Praunspbergera, pokojnog Josipa Biščana te gg. Fresla Stj. ml. Novaka, Hercega i Tunjka Mije, imenovani su kao novi zastupnici gg. Cizl Antun, Rumenić Antun, dr. Ortinsky, Buzina Radko, Tkalčić Franjo i Kirin Ivan.

Prema ovom odredjenju imalo je dosadanje zastupstvo sa bivšim načelnikom Praunspbergerom na čelu potpuno povjerenje viših vlasti.

Novi načelnik općine Podvrh.

Za načelnika općine Podvrh postavljen je gosp. Nikola Klepach, vlastelin u Balagovu, dok je općinsko vijeće ostavljeno u cijelosti kako je i bilo.

K deseto-godišnjici hrv. prosvet. kluba „Samobor“ u Chicagu.

Trgovišno poglavarstvo odaslalo je sljedeću čestitku:

P. n. Hrvatskom Prosvjetnom Klubu »Samobor« na ruke tajnika g. Frana Tonšetića u Chicagu Ill. — Sjever. Amerika.

druge hodale na dvije noge, dade razum i neumrlu dušu. I kad bi to svršeno, zapovijedi Arhandjel Mihael anđjelima, da kuglu ponovno otkotrijaju — a oni ju sigurno se zavrtje i ubace u Svemir.

Upravo u taj čas neki Djavo zanovijetao je, a Arhandjel Mihael uhvati ga za noge i zavrtja za kugljom — a Djavo udari glavom u kuglju probivši joj površinu, te se u središtu jedva zaustavi. I kuglja je u svom novom ruhu počela i dalje vrteći se da luta po Svemiru. Na njoj živjelo se dobro, dok jednog dana Djavlu nije dosadilo čamiti u središtu i on počne da ruje, te na jednom mjestu nagriže koru i pomoli svoju rogatu glavu. Upravo blizu tog mjesta počivale su one dvije životinje sa razumom. Djavo iskesi se na njih i počne razgovor. Pa makar su one životinje imale razum, bile su lude i dale su se od Djavla nagovoriti na gluposti — (a što je dalje bilo, znamo svi već iz pučke škole.)

I razmnožile se sve vrste na kuglji i razplazile se na sve strane. Ljudi, tako se je zvala ona vrsta sa razumom, počеше upotrebljavati svoj razum sebi na korist — drugome na štetu — i tako je počelo. Nekoliko njih nadjoše na

Prosvjetni i dobrotvorni vaš rad lečanjem desetogodišnjice zadivljuje građanstvo starodrevnog trgovišta Samobora, pa vam u ime njegovo usrdno zahvaljujemo i čestitamo sa toplom željom, da i unapredak ustrajate u dosadanjem svomu blagotvornom radu, koji će biti zabilježen zlatnim slovima u analima našega domorodnoga Samobora.

Načelnik:

Praunspberger v. r.

Bilježnik:

Čop v. r.

Promjene u učitelstvu.

Ministarstvo Prosvjete unaprijedilo je u 3. grupu II. kategorije učiteljicu u Rudama, Mariju Venturin. — Veliki župan, Prosvjetno odjeljenje preveo je učitelja u Samoboru, Božidara Antonića u 2. stepen osnovne plaće.

Iz „Jeke“.

Dne 9. 4. o. g. održat će se glavna skupština »Jeke« u društvenim prostorijama u 8 sati uvečer. Iza toga započet će redoviti pokusi ženskog i muškog zbora za Zrinjsko-frankopansku komemoraciju, Tijelovsku misu, te ljetni izlet spojen sa koncertom

Hrv. društveni i trgovački Priručnik iz Chicaga

kojega je izdala udruga Hrv. Narodnog i Sokolskog doma u Chicagu, a priredio vrli naš Samoborac Fran Zorajak primil smo ovih dana. U priručniku imade vrlo zanimivih podataka o našim tamošnjim iseljenicima, pa ćemo se na nj osvrnuti u idućem broju.

»Hrvatska čitaonica«

u Samoboru održat će redovitu glavnu skupštinu dne 18. 4. u 8 sati uvečer u svojim prostorijama.

Glavna skupština podružnice Saveza hrv obrtnika u Samoboru

održavana je 25. ožujka poslije pođne u trgovišnoj vijećnici. — Pošto je prisutan dovoljan broj članova otvara pročelnik Vjekoslav Vrbanić glavnu skupštinu. — Tajnik Ivan Kirin podastire opširan izvještaj o radu podružnice u minuloj godini a pročelnik Vrbanić blagajnički izvještaj pošto je blagajnik Milan Cera j bolestan, pa ne može prisustvovati skupštini. — Oba se izvještaja jednoglasno odobravaju i prihvaćaju, a zapisnik prošlogodišnje glavne skupštine se ovjerovljuje

Iza toga bira se jednoglasno dosadnji odbor ponovo. — Pročelnik Vrbanić zahvaljuje u ime svoje kao i čitavog odbora na ponovnom povjerenju. — Za obrtne pouzdanike kod sreskog poglavarstva biraju se dvadesetorica obrtnika.

81. Ka.

PRVI ČETVRTI

Priča koja nije za mlade djevojke *)

Stoljeća, milijone i milijarde godina lutala je Svemirom neka bezlična masa, nekakova gusta usijana kaša. I sreću je imala, da se nije nikad sukobila sa ostalima, koje su također lutale svemirom. Nakon mnogo milijona godina skrene ta bezlična masa sa svog puta i zadje u hladnije krajeve Svemira. I hladnoća skruti donekle tu bezličnu masu, obavije ju ledenom korom i dade joj oblik kuglje i ta ledena kuglja letita je dalje milijone i milijarde godina po Svemiru. Jednog dana Arhandjel Mihael, sjedeći na rubu jednog oblaka, opazi tu zaledjenu kuglu, gdje juri ispod njega — i sviđi mu se ona. Ustane Arhandjel Mihael i pošalje dva anđjela, koji su bili uvježbani u hvatanju svemirskih putnika, da uhvate tu kuglju i da ju dokotrijaju pred noge Gospodina Boga. I Gospodin Bog u dobroj svojoj skine ledenu koru sa te kuglje, načini na njoj udubine i uzvisine, pa onda vode — stajanje i tekuće, zatim postavi na nju mnogo različitih životinja i dvjema koje su kao i mnoge

(*) Napomena je ovo po uzoru Pirgrilla.

kugli zgodno mjesto sa tri strane opkoljeno brdima, mala ugodna dolina sa potocićem — i tu iskopaše svoje špilje. Prolazile su stoline i hiljade godina i potomci onih iz špilja već su stanovali u lijepim kućicama, koje su porjedali i učinili ulice — i jedan glavni trg, pa jedan novi trg i t. d. Razmnožiti su se mnogo i svi su imali razum. A da se održi red, trebalo je birati »prvoga među prvima«. Pa kad je izabran jedan, drugima je bilo krivo, a kad je izabran drugi, prvima je bilo krivo, a kad je izabran treći svima je bilo krivo. I zato su odlučili izabrati odmah pet »prvih među prvima«. A kad je ovih pet počelo da vlada — našlo ih se još dvadeset, koji su također htjeli biti »prvi među prvima«. Konačno je svaki potomak onih iz špilja bio postavljen na to mjesto i svaki imao je da učini jedno veliko djelo. U ono vrijeme na cijeloj je kugli mnogo napredovala tako zvana kultura. A u onoj dolinici, gdje su se bili razmnožili potomci onih iz špilja, brzinom pošasti širila se opća dobrobit. Svi radili su neprolazna djela. Jedan izgradio je ispod cijelog mjesta i okolice podzemnu željeznicu. Drugi je po uzoru jedne histerične dame iz davne prošlosti dao

Na poziv središnjice raspravlja se pitanje povišenja članarine u svrhu osiguranja članova za slučaj smrti, nemoći ili nesreće. Nakon odulje diskuzije prihvaća se jednoglasno povišenje članarine od 1 Dinara u svrhu gore navedenog osiguranja saveznih članova.

Pročelnik iznosi pritužbe obrtnika u pogledu ubiranja prinosa pomoćnog osoblja za okružnu blagajnu. Prinosi se ubiru unatrag za 3 do 4 mjeseca, tako se desi da obrtnik plaća doprinos za pomoćnika koji je već iz posta davno istupio, a nezna prema kojoj skrižaljci da mu ustegne na njega pripadajući iznos, jer se uplatnice sa tablicama ne slažu. — Zaključuje se obratiti na središnjicu u Zagrebu da u tom pogledu poduzme kod Okružnog ureda nužne korake.

Kao delegati na glavnu godišnju skupštinu Saveza, koja će se ove godine održavati na Petrovo i Pavlovo u Varaždinu izabiti se pročelnik Vrbanić i Ivan Jurković.

Nadalje se pretresa pritužba naših obrtnika radi ubiranja taracovine u Zagrebu na predmete, koje oni dovoze u Zagreb svojim mušterijama, a koja taracovina je sada znatno povišena t. j. od 12 Din. na 40 Din. po 100 kg. — Zaključeno je i u tom pogledu obratiti se predstavkom na Savez u Zagrebu, a ako bi to bilo bezuspješno, izravno na g. velikog župana, i to da se ova taracovina dokle barma za dovoz iz zagrebačke županije.

Pročelnik izvješćuje da su stigle društvene legitimacije, kojima članovi dobivaju popust od 50% u nekim našim kupalištima i liječilištima. — Zaključeno je da se zamoli Središnjica da po mogućnosti ovaj popust isходи za članove u Topuskim i Rimskim Toplicama te u kojem kupalištu našeg Primorja. — Legitimacije izdati će se samo članovima, koji su svoje članske doprinose potpuno podmirili.

Pošto je time dnevni red iscrpljen pročelnik zaključuje glavnu skupštinu

Ispravak

Po zagrebačkim novinama donijeli smo i mi vijest da je umrla gdja. Tumay. Radosno konstatiramo, da to nije gdja Tomay punica g. grofa Montecuculi, kojoj želimo, da još dugo poživi u krugu svoje porodice.

Nogometna utakmica.

Na uskrsni ponedjeljak odigrat će se na igralištu Hrv. Sport. kluba »Samobor« (kraj ciglane g. Urlia) nogometna utakmica između S. K. »Ličanin« iz Zagreba i H. S. K. »Samobor«. — Početak u 1/24 sata — Ulaznica: sjedeće mjesto 5 Din. stajće 3 Din. djeca plaćaju 2 Dinara.

sagraditi viseće vrtove. Treći imajući na umu onu: »Historija se ponavlja« ugledao se u starca Keopsa i sagradio ogromnu piramidu. Neki dao je porušiti sve kuće i nastanio je ljude u staklene kugle, koje su bile mnogo udobnije od vanašnih kuća. Drugi je opet svakom stanovniku nabavio auto. Promet je nabujao, pa su nabavljani aeroplani i zepelini. Blagostanje je raslo i ljudi se nisu više hranili prljavim jelima, nego su samo gutali pile, koje je izradjivala domaća tvornica i sisali su iz žica električnu energiju visoke napetosti. Uslijed toga zakržljala su ljudima usta i čeljusti, a budući da je svaki imao svoj automobil ili zepelin, zakržljale su ljudima i noge — samo se je mozak razvijao i glava je rasta. Domaće bravarije montirale su svakom pojedincu malu radio postaju u glavu i ljudi su postali savršeni — a sve to ima se zahvaliti tolikim nesavladivim željama za — — —

I čovjek, koji je spavao, probudi se, a pogled mu padne na kolendar, koji je pokazivao 1. april 1929.

Pinis.

No vidite da ova priča nije za mlade djevojke — i upravo onaj podnaslov memut je po uzoru Pilgrilla.

Kino kazalište Samobor.

Slijedeći raspored našeg kino kazališta sadržaje i opet same prvostredne filmove, koji su davani sa velikim uspjehom u Zagrebu i ostalim velegradovima čitave Evrope. Dolaze ovim redom: Na Uskrs 31. ožujka: »Cirkus« svijet snijeta i suza u 7 činova. U glavnoj ulozi Charlie Chaplin.

Uskrsni ponedjeljak 1. o. mj. »Bagdadski lopov« u glavnoj ulozi Douglas Fairbanks. Krasna orijentalna priča.

U srijedu 3. travnja: »Plesačica sa maskom« igrokaz iz pozorišnog svijeta u 7 činova, u glavnim ulogama Vladimir Gajdarov i Arlette Marchal.

U subotu 6. travnja. »Ljepotica od Revije«. Vesela igra u 6 činova, u glavnoj ulozi Dina Gralla.

U nedjelju 7. o. mj. »Svjetski rat« (1914.—1918) Orijaški doživljaji našega doba u 8 veličanstvenih činova

U srijedu 10. o. mj. »Povratak« velika i potresna filmska drama prema noveli »Karl i Ana« od L. Franka. U glavnim ulogama Lars Hanson, Dita Parlo i Gustav Fröhlich.

U subotu 13. o. mj. »Nježina tamna točka« a u nedjelju 14. o. mj. — »Mornarska Carmen«, u srijedu 17. o. mj. »Žena« u glavnoj ulozi Greta Garbo.

Dr. Karlo Bertak,

liječnik, otvorio je svoju ordinaciju u kući g. Rehorića (prije Rumenić) na trgu Kralja Tomislava.

Godišnji sajam.

Na veliki petak bio je godišnji sajam u Samoboru. Vrijeme bilo je lijepo i toplo. Robe dovezeno je veoma mnogo na prodaju, ali kupaca bilo je malo, krivnja leži u glavnom na tome, što je duga i oštra zima sprečavala svaki rad i zaradu, pa narod nema novaca.

† Bara Paderić

posjednica u Šmidhenovoj ulici, umrla je 23. o. mj. u 73. godini. Sprovod joj je bio 25. o. mj. kome je prisustvovalo brojno naše građanstvo. — Lahka joj bila zemlja, a rastuzenoj porodici naše saučeeše.

Nesamario ih.

Pred nekoliko dana došao je u Samobor nepoznati čovjek, prilično obučen, koji se izdavao za imućnog vlasnika strojarske radionice u kojoj popravlja razne strojeve naročito šivaće strojeve za postolare. Tako hođajući Samoborom namjerio se na jednog posjednika u Starogradskoj ulici s kojim se uputio u razgovor te mu rekao da pozna u Virovitici dvoje imućnih staraca (muža i ženu) koji bi rado nekoga primili, te mu sav imetak predali, ako bi ih do kraja života prehranilo i njihov veliki posjed obradljivo. Osim toga rekao je i jednom obrtniku da od njegove struke tamo nema nego samo dva obrtnika i ti su vrlo slabi, pa da bi za njega bila velika sreća, da podje u Viroviticu gdje bi za kratko vrijeme mogao postati imućnim čovjekom. Dao im je svoju točnu adresu u Virovitici, a naravski kako je to običaj u ovakvim slučajevima rekao je, da je momentano u novčanoj neprilici, jer mora da nabavi u Z. nekoje predmete koje treba za svoju radionicu.

Rečeni obrtnik dao mu je 200 Dinara, a posjednik pošto nije imao drobnog novca dao mu je 100 Dinara pa će mu on vratiti kada se sastanu u Virovitici, na dan koji su utanačili, gdje ih je vlasnik tvornice strojeva obećao dočekati na kolodvoru sa boćom vlastite svoje dobre rakijske.

Pošto se je u Samoboru još dobro najeo i napio dao se je po autotaksu g. Medvena odvesti u Podsusjed k večernjem vlaku iz Slovenije da pravodobno stigne u Zagreb na svoj vlak.

I vlasnik tvornice strojeva ode! Na ugovoreni dan otpuše se obojica na put. Kada su stigli na kolodvor u Viroviticu razgledaše se na sve strane, ali gospodina tvorničara nema nigdje ni ih je dočekao obećanom rakijom. Uputiše se dakle u grad na označenu adresu, ali tamo stanovaše jedan advokat, a o rečenom tvorničaru nitko nije znao ništa u čitavom gradu. Vidjevši da su nasamareni vratiše se kući. — Pazite s kime se upuštate u poslove, a ne dajte nikome preduimove, koga ne poznajete.

Ukradjena dvokolica.

U noći od 19. na 20. ožujka ukradjen je iz dvorišta ovdšnjeg trgovca g. Švera u Obrtničkoj ulici kogač, marka Ipag iz tvornice Puch. — Kradja je prijavljena oružništvu. Tko pronadje kogač dobije nagradu od vlasnika.

Gospodarstvo.

Čilska salitra na livadi

I mali pokusi mogu da dadu vrijedne rezultate. Pukavnik u m. g. J. B. u Samoboru proveo je u godini 1928 nekoliko malih pokusa na raznim kulturama, pa i na livadi. Na parcelu od 1 ara (10 m. široko i 10 m. dugačko) sipao je 15 kg. čilske salitre. Dana 11. 8. piše medju ostalim:

»Boja na gnojenoj parceli trave bila je tamnija, sama trava bila je bujnija i gušća. S obzirom na to, da je livada već mnogo godina negnojena, a tlo pjeskovito ilovačasto, nije bio prihod osobit: negnojena parcela dala je sijena 35 kg. gnojena sa čilskom salitrom dala je sijena 42 kg.

Kasnije je javio, da je usprkos suše, bilo nešto i otave i skupa s njome urodilo je sijena na negnojenoj parceli 50 kg. a na gnojenoj 60 kilograma.

Ako ove brojke samo ovako pročitamo a da o njima ne razmišljamo, ne kazuju nam one mnogo. Ali ako ih preračunamo na mjeru po kojoj smo navikli mjeriti u gospodarstvu onda dobivamo ovaj lijepi račun:

Na jedan hektar:

Utrošeno je gnojiva	150 kg.
Za gnojiva je izdato Din.	325.—
Urodilo sijena: na negnojenom	5000 kg.
na gnojenom	6000 kg.
Na gnoj. više nego na negnoj.	1000 kg.
Sam višak vrijedi	Din. 1000.—
Odbimo od toga izdatak za gnojiva	
ostaje čista dobit	Din. 475.—

To znači, da je uloženi novac dao gotovo 100% kamata, a osim toga dobio je gospodar po kakvoći bolje sijeno.

Ne može se dosta preporučiti svakom poljodjelcu, da proba čilsku salitru na svim svojim usjevima.

Vozni red samoborske željeznice.

Iz Samobora:

Na radne dane: 6³⁰, 8³⁰, 12³⁰, 17¹⁵.

Na nedjelju i blagdane: 6³⁰, 10⁰⁰, 12³⁰, 18¹⁵.

Iz Zagreba:

Na radne dane: 8¹⁵, 12¹⁵, 14¹⁵, 19¹⁵.

Na nedjelje i blagdane: 8¹⁵, 11³⁰, 14¹⁵, 20³⁰.

Prodaje se kuća u Samoboru

jednokatnica sa 120 hvati vrta na najljepšem kraju Samobora. Uplatiti u tiskari Slavka Šeka.

Prešana slama

pšenična i jačmena dobije se u trgovini A. Vekovič.

Prodaju se šume

u površini od 8, odnosno 27 rali. — Poblize obavijesti daje odvjetnik **Vladimir Prosečki**, Samobor. — Telefon br. 12.

♦ Objava. ♦

Velecijenjenom gradjanstvu i prijateljima dajem na znanje da ću svoju trgovinu prenesti od 2. travnja preko na drugu stranu u kuću gosp. **Fanjeka** prije **Anđelovi svratište**, te se sveopćoj naklonosti sl. gradjanstva i u buduće preporučujem. Jamčim za umjerene cijene, kao i dobru češku robu Ujedno želim sretne Uskrsne blagdane.

Sa veleštovanjem
Ivan Geček

Prodajem dobrovoljno šumu

u Ludviću, od 6. jutara i 80 hv. — Upitati kod Marije Biščan, Gajeva ul. br. 33.

GOSTIONA FRANJO TKALČIĆ

(prije Ivan Budi.)
Lijepa i ugodna bašta.
Dnevno svježi zajuttrak.
Najbolja Samoborska i Pliješivička
vina od godine 1924.
Svaki dan svježe pivo na čaše.
Nedjeljom na raznju janjci i odojci.
Preporuča se
Franjo Tkalčić
gostioničar

Općinska električna centrala trgovišta samobor.

Izvadjaju kućne instalacije i priključke za električnu rasvjetu iz prvovrednog materijala po propisu Saveza njemačkih elektrotehničara uz vrlo niske cijene bez konkurencije te uz potpuno jamstvo u pogledu materijala i izvedbe.

Na skladištu drži stalno veliki izbor lampi zatim svjetiljke moderne lustere razna rasvjetna tijela, sve uz vrlo niske tvorničke cijene.

Uprava općinske električne centrale.

Prava i najbolja Samobor. muštarica (Gorubica)

dobiva se kod najpoznatije i najstarije samoborske radnje

Katarine Tončetić

Samobor, Starogradska ulica br. 55.

Samoborska tiskara SLAVKO ŠEK.

Stolarski alat

prodaje se dobrovoljno. — Upitati kod gdje. Fanke Kuriš, Samobor, Taborec br. 5.

Iznajmljuje se lokal

na vrlo prometnom mjestu (čošak) prikladan specerajsku ili inu trgovinu, za brijačku ili krojačku radionicu ili inu kakvu poslovnicu. — Upitati u upravi ili u trgovini g. Fleissa Perkovčeva ulica.

Restauracija „BAVICA“ Samobor

vlasnik **KAZIMIR KOPSA**

preporuča

poznatu domaću kuhinju

uz vrlo umjerene cijene.

Primaju se abonenti. Abonoma daje se i izvan kuće.

Toče se prvovredna samoborska vina te obiljubljeno ožujeko pivo.

Dvostruko sladno crno pivo „JELAČIĆ“

za rekonvalescente.

ZNAMENITO CRNO „TOMISLAV“ PIVO U 1/2 LIT. BOCAMA.

Gradjevni materijal

i to: cementni crijep, blokovi za gradnju kuća, staja, šupa, cementne cijevi sa ograncima i zavojima, daske, grede, cementa itd. za gradnje najjeftinije kod

„Samoborke“ d. d. Samobor
(preko puta kolodvora)

Pučka štedionica d. d. u Samoboru

Perkovčeva (Rambergova) ulica 9.

Daje zajmove na uknjižbu, na mjenice i na tekuće račune.

Prima uložke na knjižice i tekuće račune uz povoljan kamatnjak i vraća iste bez otkaza.

Prodaje srećke državne razredne lotrije

Cijena srećaka: Cijela 100.—
Polovica 50.—
Četvrtina 25.—

Vučenje svakoga mjeseca. Ukupni zgodici oko 80,000,000 Dinara.

Svaka druga srećka dobiva. Za isplatu jamči država.

Prodaje 2 1/2% tne obveznice intr. državne rente na mjesečna otplata.

Zgodici slijedeći:

24 glavna zgoditka po D 1,000,000 —
72 „ „ „ 500,000 —
48 „ „ „ 250,000 —
120 „ „ „ 200,000 —
360 „ „ „ 100,000 —
720 „ „ „ 50,000 —

kao i mnogo manjih zgoditaka po 20,000; 10,000 — itd.

svaka srećka mora biti izvučena sa najmanje 1000 D. Kamati od 25 Din. na svaku obveznicu isplaćuje se svake godine u veljači. Kako svaka obveznica mora biti izvučena sa najmanje 1000 Din., isključen je svaki gubitak.

Na ove se obveznice podijeljuju i zajmovi uz 8% kamate.

Cijelo poslovanje sa ovim obveznicama stoji pod nadzorom zagrebačke obrtne oblasti.

Poslovni sati blagajne: svakim danom, osim nedjelje i blagdana, od 8—12

Odgovorni urednik: SLAVKO ŠEK.